

Familjens Jurist

Jurister för barnkonventionen - medling utanför domstol

Ett forskningsprojekt

Lotta Dahlstrand

Ansvarig för innovation och forskning

Projektledare för vårt medlingsprojekt

Forskat inom barnrätt vid Uppsala Universitet

Driver projekt med fokus på barn, skriver artiklar, arbetar med påverkansarbete och ansvarig för våra företagsdoktorander

Sanne Andersson

Senior jurist,

Projektledare och talesperson barnrätt

Medlare, utbildad i MIKK metoden

Specialiserad på barnrätt, vårdnad/boende/umgänge, LVU, målsägandebiträde, skilsmässor och separationer

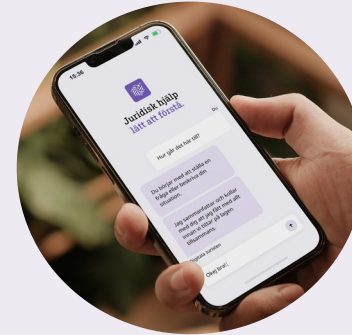

Familjens Jurist – Sveriges största juristbyrå

För människan, genom hela livet

- Juridik för alla tillfällen i livet
- Barnens bästa i fokus
- Rikstäckande med lokal närvaro

För framtidens utmaningar

- Hög intern och extern digitaliseringsnivå
- Vår digitala jurist gör juridiken tillgänglig på ett kvalitetssäkrat sätt.

Hållbarhet skapar samhällsvinster

- Samverkar för att driva förändringar
- Vi satsar på forskning för att familjerätten ska utvecklas i takt med samhället.

Med en kooperativ kärna och kompass

- En del av Fonus Ekonomisk Förening
- Kooperativa värderingar som grund
- Vill demokratisera juridiken

Ett forskningsprojekt: Medling utanför domstol - förebyggande arbete för att minska föräldrakonflikter om barn efter separation eller skilsmässa

Finansierad av Allmänna barnhuset och godkänd av Etikprövningsmyndigheten:
Dnr 2025-08665-01

Studien förväntas ge viktiga insikter som ska användas för att utveckla nya arbetssätt för jurister, så att fler föräldrakonflikter kan lösas tidigt och på ett mer skonsamt sätt för barnen och också ge en positiv påverkan på samhället i stort.

Lotta Dahlstrand

Ansvarig för innovation och forskning, jur
dr, Familjens Jurist

Bianca Rönngren

Jurist och doktorand, Familjens Jurist och
Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Johanna Lindström

Jurist och doktorand, Familjens Jurist och Juridiska
institutionen, Stockholms universitet

Jurister som ombud och medlare – ett outforskat område

- Fokus i tidigare forskning:
  - Domstol och socialtjänst
  - Rättsprocessen
- Saknas studier om:
  - Tidig medling med brett anslag,
  - Juristers konfliktlösningsroll och förebyggande arbete
- Privata aktörer är underanalyserade
- Föräldrars och medlares upplevelser
- Effekten av föräldraverktyg såsom Separationsduken och Varannan Vecka appen.

Projektdesign

- Kvalitativ och longitudinell design (2 år)
- Fem familjer och två medlare
- Medelhög konflikt
- Frågor om bodelning, ekonomi, boende, underhåll vårdnad, boende umgänge och kommunikation.
- Minst 3 sessioner + barnsamtal
- Databesamling: medlare och föräldrar
  - Intervjuer
  - Enkäter
  - Reflektioner i dagboksformat

I projektet mäter vi:

Konfliktnivå (före/efter)

Vilka frågor kan lösas och vilka kvarstår

Barnets delaktighet och hur det påverkar föräldrarnas samarbete

---

Tittar extra på syskonens ställning och hur ekonomiska frågor kan lösas inom ramen för medlingen

---

Effekter av att föräldrarna använder föräldraverktyg såsom Varannan vecka appen och Separationsduken.

Hållbarhet av avtal (2 år)

Potential för systemförändring: från domstolsdriven konflikt → hållbar konfliktlösning

- Empiriskt underlag för:
  - Tidig medling
- Kan påverka:
  - Lagstiftning
  - Finansieringsmodell
  - Praxis
- Ny syn på juristens roll – viktig del att förebygga konflikter tidigt och dämpa ekonomiska konflikter

Varför behövs det metodutveckling?

Vårdnadstvister -ett system som inte är designat för barn

- Vårdnadstvister = tvistemål
- Begränsat barnperspektiv
- Barn saknar egna ombud
- Juridisk snarare än relationell process
- Viktigt med två spår: medling och mer kvalitativ rättsprocess

58 000

barn är med om separationer årligen

40 %

återkommande processer

250 000 kr

per process i tingsrätt

6 000

Vårdnadstvister avgörs årligen i domstol

6 av 10

barn drabbas av psykisk ohälsa när föräldrar är oense

Föräldrakonflikten förstärks över tid

- Långdragna processer – 1,5 år
- Eskalering
- Många föräldrar hamnar i upprepade processer
- Positionering istället för gemensam lösning
- Begränsad till juridiska frågor – ekonomi och mjuka frågor utanför

Systemet driver fel beteende

- Rättsskydd kräver tvist/domstolsprocess
- Förebyggande arbete med föräldrarna ersätts ej
- Medling finansieras först i domstol

Medling utanför domstol

- Jurister som medlare
- Tidig intervention utanför domstol
- Barnperspektiv
- Barnet delaktig
- Konfliktdämpning
- Helhetslösning

Jurister som medlar utanför domstol - vad är nytt?

En jurist förväntas klassiskt:

- företräda en av föräldrarna
- argumentera juridiskt
- driva en parts intresse i en konflikt
- barnet är inte delaktigt

I medlingen sker en rollförskjutning:

- juristerna arbetar tillsammans:
- faciliterar dialog mellan föräldrar
- arbetar för gemensamma lösningar
- lyssnar neutralt
- Involverar barnet
- Före eskalation till domstol
- Fokus på att lösa även bakomliggande konflikter

Om medling som metod

- MiKK metoden
- Co-mediation: två personer
- Barnfokus: barnets bästa centralt, ibland direkt delaktighet
- Tvärkulturell kompetens: hanterar olika rättssystem och kulturer
- Intensiv process: under kort tid sällan mer än tre månader
- Metod: Kombination av juridik + medling + familjeperspektiv
- Resultat: Hög överenskommelsegrad

75%

of the cases are **solved** by a full (48%) or partial (27%) mediation agreement

60% €

cheaper than court proceedings

7x ▶▶▶▶▶▶▶▶

faster compared to court proceedings (43 days instead of 18 months)

TACK!

Sanne Andersson

sanne.andersson@familjensjurist.se

Lotta Dahlstrand

lotta.dahlstrand@familjensjurist.se

Familjens Jurist